

**WESSEL JOHAN
HERMAN**

ANNO 7603

Johan Wessel

Anno 7603

«Public Domain»

Wessel J.

Anno 7603 / J. Wessel — «Public Domain»,

Содержание

Personerne:	5
Første Act	6
Første Scene	6
Anden Act	8
Første Scene	9
Anden Scene	12
Tredie Scene	16
Fierde Scene	18
Femte Scene	20
Siette Scene	21
Syvende Scene	22
Ottende Scene	23
Niende Scene	24
Tredie Act	25
Første Scene	26
Anden Scene	27
Конец ознакомительного фрагмента.	30

Johan Herman Wessel

Anno 7603 / Skuespil i 6 Acter

Personerne:

Een Feen.
Julie.
Leander.
Professor.
Capitain Sophie.
Sergeant Gunild.
En Tambour.
Ole Secretairs.
Jesper Kammeraads.
Adskillige Poeter.
En Aktør.
Adskillige Raadsherrer.
En Rettens Betient.
En Pedel.
Nogle Soldater.
En Kammerpige.
En Auditeur.
En Major.
Et Pigebarn.
Grete Skoeflikker.
Jens, Gretes Mand.

Første Act

Første Scene

En Fee. Julie. Leander

Feen til Julie og Leander

Nu mine Børn! ønsker I endnu at see hinanden omskabte? Julie! vil du endnu have din Elsker forvandlet til en forfinet Kiældedægge? Og du Leander, seer du endnu gerne at din Julie blir en martials Person.

Julie

Jeg ønsker ham min naadige! mere øm og kiælen.

Leander

Hvor vilde de forbinde mig, om de skaffede Julie mere Kiækhed, mindre Qvindagtighed. Det maae være en himmelsk Fornøielse, at eie en Person, som man ikke maae elske, som man elsker et Barn. Qvindagtig er et Udtryk, hvormed man forbinder et Begreb, modsat mandig. Menneskene vare eens i Tænkemaade, naar Opdragelsen ikke gjorde Forskiel.

Feen

Julie! du kiender ikke ret de forfinede Væsener, de stift udzirede Dukker, de foragtelige Skabninger, som med den ækkelste Lispen og Skurren fremsige stiaalne Vittigheder, og, i Mangel af Hukommelse, hiemmegiorte Dumheder. Lærte du at kiende dem, vilde du skienke dem din hele Foragt – og du Leander?

Leander

Jeg troer min Naadige, at Julie vilde behage mig mere, naar hun var mindre det, man kalder qvindagtig. De har sagt mig, at Fruentimmer har af Naturen faaet Egenskaber forskellige fra dem, som den meddeelte Mandpersonerne; men erindrer de Amazonerne.

Feen

Nok et Beviis imod dig. Amazonerne maatte lemlæste sig for at gaae i Krig; saa vist er det, at Mands Væsen og Handteringer ere unaturlige for Fruentimmer: men jeg har fra jeres Fødsel af taget dig og Julie under min Beskyttelse, og besluttet at giøre jer lykkelige; det kan I ikke blive fuldkommen, saa længe I plages af uopfyldte Længseler; jeg vil derfor vise baade dig og Julie hvordan

eders Efterslægt vilde blive, naar man giennem mange Aarhundrede opdrog sine Børn saaledes, som I ønsker hinanden at have været opdragne. Det torde maaskee udrette saa meget, at I bleve vel fornøiede med hverandre saadanne, som I ere.

Julie

Det troer jeg neppe med deres naadige Tilladelse.

Feen

Nu vel, jeg vil føre jer mange hundrede Aar frem i Tiden til et Folk, hvis Forfædre opdrog fordem deres Børn efter jeres Ønske, og hvis Efterslægt stedse rafinerede paa denne Opdragelsesmaade.

Leander

Men vi forstaae jo ikke deres Sprog? og mange hundrede Aar frem i Tiden?

Feen

Det bliver min Sag.

I skulle snart den største Fee
I jer Beskytterinde see;
Min Magt Naturens Orden bryder,
Umueligheder Trods jeg byder,
Og puffer, naar jeg seer min Kands,
Min Fiende den sunde Sands.
Særskildte Sprog eens Lyd jeg giver,
Og Tid og Sted forflyttet bliver,
Saasnart det stikker mægtig Fee
At lade sine Konster see.
Hvad jeg har sagt, jeg kan udøve
I snart skal see derpaa en Prøve.

Kommer nu og følger mig.

(de gaae)

Anden Act

Theatret forestiller en aaben Mark, inderst sees et Telt, Fruentimmerne ere klædte, saa meget mueligt, som Mandspersoner. – Mandspersonerne qvindagtigen pyntede.

Første Scene

Leander. Professor Anne Cattrine

Leander (seer sig rundt om, bliver Anne Cattrine vaer)

Med Tilladelse min smukke Dame! vil De have den Godhed at sige mig, hvor jeg er.

Anne Cattrine

Deilige Cavailler! De spørger hvor De er? De veed nok selv, at De er i Koklikot. (afsides) Det er uden Tvivl et letfærdigt Mandfolk, som søger Eventyrer i Leiren. (høit.) De har maaskee nogen af Deres Paarørende i Leiren min Smukke! der staaer den.

(peger derhen hvor Teltet staaer.)

Leander. (afsides.)

Deilige Cavailler, min Smukke! Hun er vist ikke Kydskheden selv. – Saa venlig ved første Øiekast. (høit) Jeg kiender ingen i Leiren, jeg har ikke engang vidst, at her stod en Leir. (afsides) hvilken Dragt!

Professor Anne Cattrine

Vi har her Krig med Nagerne. (afsides) Et Mandfolk med Kaarde, han er klædt som Cavaillererne der, hvor jeg kom fra. Maaskee – — (høit) Min Herre, det er ikke Brug her, at Mandspersonerne bære Kaarde.

Leander

Bære Fruentimmerne den da?

Professor Anne Cattrine

Ja hvad andet (afsides) enten er han forrykt, eller det er en fremmed, som er kommen hid paa samme Maade som jeg. (høit) Maae jeg spørge, hvem jeg har den Ære at tale med.

Leander

Mit Navn er Leander, og jeg er Kaptein. Maae jeg nu tage mig den Frihed at spørge hvem den Dame er, som jeg har den Ære at tale med.

Professor Anne Cattrine

Min navn er Anne Cattrine, jeg er Professor i den gamle Historie; jeg skulde været Soldat, men Kundskab i den nye Historie erhvervede mig Professoratet i den gamle.

Leander. (afsides)

Hun har en Hoben Skruer løse. (høit) Det er selsomt nok, at Damer ere Professorer, men at de blive det i den gamle Historie for deres Kundskab i den nye — (afsides) Hun er fra Forstanden. (høit) Jeg beder, forklar mig det.

Professor Anne Cattrine

Min Herre! fortæl mig først een Ting! ved hvad Leilighed er De kommen hid?

Leander

De spørger mere, end jeg kan svare Dem paa. For et Øieblik siden var jeg i Kiøbenhavn. Hvorledes min Reise herhid gik for sig, kan jeg ingen Rede gjøre for.

Professor Anne Cattrine

Beskyttes, eller hades De af nogen Fee?

Leander

Jeg beskyttes af en Fee, som har lovet at vise mig Ting, som under visse Vilkaar skulle kunde skee.

Professor Anne Cattrine

Og hun, som taler med Dem, er kommen herhid fra samme Sted og paa samme Maade, som De for otte Dage siden. Da De er fremmed, saa vil jeg underrette Dem om, at Mandfolk er Fruentimmer her til Lands i Henseende til Deres Sysler. Nu seer De hvorfor jeg som Fruentimmer kan være Professor. End videre, maae De vide at man er her nogle Tusinde Aar længere frem i Tiden end vi. — De skrive i Aar 7603, saa den nye Historie hos os, er den ældgamle hos dem.

Leander

Men siig Frue Professor! hvad tager Mandfolkene sig for.

Professor Anne Cattrine

Jeg har sagt Dem, de ere de samme i Staten, som Fruentimmer hos os, men langt mere forkiælede. De har dog en svag Skygge tilbage af deres forrige Værdighed. De har for Exempel

et Raad, hvori de leege Raadsherrer, og dømme med den pudseerligste Alvorlighed i Sager af det jammerligste og latterligste Slags. I dette Raad indtræde de fleste smukke Folkes Børn. Fruentimmerne har og forundt dem et Academie, hvoraf Medlemmerne alle ere Poeter, og kaldes den herlige Poesies Academie. Dets Poeter ere ligesaa, om ikke mere forrykte end (hun hvisker) hos os.

Leander. (efter at have seet sig om.)

Hvorfor hvisker De. Der hører jo ingen os.

Professor Anne Cattrine

Det er en Vane. Jeg har altid hvisket Sandhed om ham. Thi at sige den høit var orimen læsi &c. Nu har jeg givet Dem den Underviisning jeg har faaet. Tag Dem vare for, at De ikke bliver forført, ja vel voldtaget af Fruentimmerne her.

Leander

Ha, ha, ha, det skal jeg dog vel være sikker for ikke at blive.

(Man hører en vild Sang bag Teltet, som vedvarer, til tre Soldater lader sig see syngende.)

Professor Anne Cattrine

Ja see Dem for! der kommer nogle vilde Soldater – Lad os gaae.

Leander

Lad os bie – jeg er just kommen for at lære at kiende Landets Sæder.

Professor Anne Cattrine

Som De behager – jeg gaaer – Farvel.

Leander

Farvel smukke Professor.

Professor Anne Cattrine

Tag Dem vare for at tiltale saaledes de indfødte Fruentimmer, De vilde da vist blive anseet for et Skiørlevnets Mandfolk, og behandlet paa den uanstændigste Maade, omtrent som liderlige Fruentimmer hos os. Der kommer de, Adjeu Cavailler.

Leander

Adjeu Frue Professor.

Anden Scene

Leander. Tre Soldater (noget beskiænkede, og blive efterhaanden mere.)

Leander

Ha! ha! de have min Troe Kaarde paa!

Første Soldat

Lad os sætte os her at drikke vort Brændeviin. Her kan Capitain Sophie ikke see os, hun er en rar Kone; men hun drikker ikke selv, den Nar, hun er.

(De sætte sig, tager hver sin Pegleflaske af Lommen, hvormed de klinke, og synge)

Første Soldat

Elske Mandfolk, Tungen væde,
Det er vores Liv og Glæde,
Brendeviin os giver Mod.
Hver en Draabe, som vi smager,
Koster overmodig Nager
Millioner Draaber Blod.

Anden Soldat

Elske varmt, men ikke længe,
Pene, nydelige Dreng,
Det er Krigerens Maneer.
Glade vi i Krigen drage,
Kommer seirende tilbage,
Glad hver Dreng i Landet seer.

Tredie Soldat

Kiække Piger, vi vil drikke,
Naar vi mere det gjør ikke
Er vi heller meer ei til;

Elske vil vi smukke Dreng,
Som: I streede alt for længe,
Ved vor Hiemkomst sige vil.

Alle

Elske Mandfolk, Tungen væde
Det er vores Liv og Glæde,
Brendeviin os giver Mod.
Hver en Draabe, som vi smager,
Koster overmodig Nager
Millioner Draaber Blod.

Leander

Det er en anstændig Sang for Fruentimmer!

Anden Soldat

Nei see der Søster; vi har, paa min Siæl, faaet en Rekrut til Leiren. Men hvad for Pokker er det? han har Kaarde paa.

(De see alle paa Leander, og slaae op en stor Latter.)

Tredie Soldat. (til Leander)

Kys mig mit velsignede, deilige Drengbarn!

(Hun kysser ham, de andre følge hendes Exempel, og derpaa sætte sig igien)

Første Soldat. (til Anden Soldat)

Søster Grete! har du dine sædvanlige Tærninger hos dig?

Anden Soldat

Ja naar gik jeg uden dem? De er mit halve Liv i Fredstider, de har skaffet mig Levebrød, siden jeg blev Soldat. – Lønningen skulde jeg ikke komme langt med, og sauge Brænde gider jeg ikke.

Tredie Soldat

Nei, lad os heller spille Femkort, det er et ærligt reent Spil. – Jeg har Kort. —

(Hun tager Kortet af Patrontasken.)

De Tre Andre

Ja fem Kort, fem Kort.

Første Soldat

Men drikke først det vakre Drengbarns Skaal.

Anden Soldat

Det var Ret. (De drikke.)

Alle

Skaal for dig du vakre Drengbarn!

Leander

Jeg takker. (sagte) Jeg er i godt Sælskab.

Tredie Soldat

Men hvad skal vi spille om?

Første Soldat

Hvor kan du spørge saa taabeligt? Om hvem der først skal føre ham i Teltet.

Leander. (sagte)

Om han ellers vil lade sig føre. De godt Folk gjøre Regning uden Verten.

Tredie Soldat

Første Es har Forhaand. (han lægger Kort om) Forhaanden fik jeg.

Leander. (medens Kortene blandes)

See, hvor alting gaaer ordentlig til.

Anden Soldat

Ja min Siæl vandt Fridrike.

Tredie Soldat

Det priser jeg min Kunst for.

Første Soldat. (til Anden)

Siden vi ikke vandt, saa lad os drikke paa den Skræk.

Tredie Soldat

(staaer op, til Leander)

Kom med mig min søde Dreng, der skal ingen være i Teltet uden vi to.

Leander. (sagte)

Hvilken Uforskammenhed og Frækhed! (høit) Jeg følges aldrig med drukne Folk.

Første Soldat

Hille Knø! der kommer Capitain Sophie.

Tredie Scene

Capitain Sophie. De Forrige

Capitain Sophie (til Soldaterne)

Børn! I ere jo ganske drukne. Det er en vakker Ære for Piger at drikke sig ud af stand til at fægte paa en Tid, da man kan vente Fienden hvert Øieblik.

Første Soldat

Frue Capitain! Vi drikke paa Nagernes Ruin.

De tre Soldater synge:

Hver en Draabe, som vi smager,
Koster overmodig Nager,
Millioner Draaber Blod.

Capitain Sophie

Jeg er bange for, I drikker saa vel meent paa Nagernes Ruin, at det bliver jeres egen. Jeg har desuden den Troe til mine brave Piger, at de har Mod nok uden at hente det af Brændeviinsflasken.

Anden Soldat

Capitain hun gjør os skamfulde; gid vi aldrig havde smagt en Draabe, saa skulde de faae see, at de troer sandt om os.

Tredie Soldat

(tager sin Flaske, og seer paa den.)

Min Flaske er ikke halv uddrukken, der ligger den. (han kaster den, de andre ligesaa, og raaber i det de kaster den) Hurra! leve Sophie.

Capitain Sophie

Tak mine Børn; det er mig kiert, at I holder af mig.

Første Soldat

Var der en ved hendes Compagnie Capitain, som ikke holdte af hende, skulle jeg see den Carnailes Hierteblod.

Anden Soldat

Du faaer vist ingens Hierteblod at see.

Tredie Soldat

Nei vist nok ikke. Det maatte være en Vanskabning af et Menneske, som ikke vilde hende vel.

Capitain Sophie

Mine Børn! gaaer hen i Leiren.

Første Soldat

Frue Capitain! det er dristigt, men torde vi bede om en Ting til Beviis paa, at Capitainen holder af os.

Capitain Sophie

Siig kun, hvad er det?

Første Soldat

Om det maatte være os tilladt – — det er, som sagt, noget dristigt, om vi maatte kysse Capitainen.

Capitain Sophie

Vi kan jo være gode Venner uden at kysse. (De staae alle tre med nedslagne Øine) Jeg gider ikke see misfornøiede Ansigter; kysser mig da. (De kysse hende og derpaa gaae, raabende:) Hurra, længe leve Sophie.

Fierde Scene

Capitain Sophie. Leander. En Tambour

Tambour

Frue Capitain! Musketeer Marie har gjort Barsel.

Capitain Sophie

Schwere Noth! det er nu den fierde af mit Compagnie, som ligger i Barselseng, og ingen Rekruter er her at faae. Veed du nogen?

Tambour

Sergeant Gunild talte om, at hun havde Øie paa en Løsgiemer som kalder sig Julie, en ung vakker Pige?

Capitain Sophie

Lad Sergeanten komme ind til mig.

Tambour

Har Capitainen seet hvad der staaer?

(peger paa Leander)

Capitain Sophie

Det er en fortryllende Karl. (til Tambouren) Gaae efter Sergeanten. (til Leander) mit velsignede Barn, lad mig omfavne dig! (hun omfavner ham. Tambouren gaaer smilende bort.) (afsides) Han tager meget rolig mod Kaesser; det er vist ikke de første han har faaet. (høit) Men hør min Dreng! jeg seer du har Kaarde paa; det ser pudseerlig nok ud; men her til Lands bruges ikke Vaaben til Pudserier. Du er en deilig Karl, men klæd dig ikke som en Nar, at bære Vaaben er dit Kiøn uanstændigt; leveer mig din Kaarde, min Søn, og følg mig i mit Telt.

Leander

Jeg er ikke klædt som en Nar, at bære Vaaben er ikke uanstændigt for mit Kiøn der, hvor jeg er kommen fra. Fanden selv skal ikke tage min Kaarde, jeg er ikke deres Søn, og følger dem ikke i deres Telt.

Capitain Sophie

Jeg troer du ordentlig vil gjøre Nar af mig, strax hid med din Kaarde. (hun vil tage den med Magt, men Leander er hende for sterk) Du skal snart see dem, som kan tage den.

Leander

Det vil koste —

Femte Scene

Sergeant Gunild. De Forrige

Sergeant Gunild

Hvad befaler Frue Capitainen.

Capitain Sophie

Min kiære Gunild! har hun faaet fat paa den Omløberske. Grete Tambour har sagt mig, at hun havde Øie paa hende.

Sergeant Gunild

Endnu ikke; men hun skal være mig vis nok.

Capitain Sophie

Ja det er godt nok, men lad Doctoren sige os, om hun laver til Barsel; hvis saa er, vil jeg ikke eie hende, jeg er saa kied af disse evige Barselsenge. A propos, hvad har Musketeer Marie faaet, Pige eller Dreng.

Sergeant Gunild

Dreng.

Capitain Sophie

Fy! – hør et Ord Sergeant.

(hun hvisker til Sergeanten og viser paa Leander.)

Sergeant Gunild

Strax Frue Capitain.

(hun gaaer.)

Siette Scene

Capitain Sophie. Leander

Capitain Sophie. (til Leander.)

Nu min Søn! vil du følge mig i Teltet; du kan derved undgaae endeel Uleiligheder.

Leander

Fy!

Syvende Scene

Sergeant Gunild. Tre Soldater. De Forrige

Capitain Sophie

Fører ham i Arrest, den Omløber.

(Sergeanten og Soldaterne føre ham med megen Besværlighed bort.)

Ottende Scene

Capitain Sophie allene

Mage til den Knøses Mod og Kræfter, har jeg endnu aldrig seet hos nogen af hans Kiøn; jeg gad have ham ved mit Compagnie; men mine Folk ere alt for ærekiære til at gjøre Tieneste med en Mandsperson. Dersom alle Mandfolk vare af den Kaliber, vilde vi Fruentimmer blive nødt til at overlade dem Sværdet.

Niende Scene

Sergeant Gunild. Capitain Sophie

Sergeant Gunild

Frue Capitain! da vi vilde tage Kaarden fra Omløberen, blev han rasende, rev sig løs, trak ud, saarede ti Musketerer, og gav Lieutenant Berthe et farligt Stik i Armen.

Capitain Sophie

Enten er han gal, eller det er et forklædt Fruentimmer; maaskee begge Dele. Er han lagt i Lænker?

Sergeant Gunild

Ja Frue Capitain! vi havde Møje nok med at faae dem paa ham.

Capitain Sophie

Jeg vil gaae ind i Vagttættet at see, hvordan han nu skikker sig. (De gaae.)

Tredie Act

Endeel Poeter, qvindagtigen og uselt klædte med Krandsse paa Hovedet og Lapper paa Albuen, siddende om et Bord med Vifter liggende for dem.

Første Scene

Første Poet

Hvor bliver det Fruentimmer af, som lod sig melde at bivaane vor Samling?

Anden Poet

Vores Academie kommer i Anseelse, kan man mærke, siden det besøges endogsaa af Fruentimmer.

Tredie Poet

Ja der maatte dog vel findes en og anden blant dem ogsaa, som viste at skønne paa, hvad sublimt og fiint og smukt og herligt og stolt er.

Fierde Poet

Der har vi Damen, hun er underlig klædt.

Anden Scene

Julie. De Forrige

Julie

(bukker dybt, leer af og til Acten igiennem)

Mine Herrer Cavaillerer! jeg bevidner dem min Stolthed over at have faaet deres gunstige Tilladelse til at beundre deres Talenter.

Fierde Poet

De behager at sidde Frøken. (hun sætter sig) Om de Herrer Colleger behager, saa vil vi oplæse vore Gaar-Dags Arbeider (til første Poet) Behager Hr. Collega at begynde?

Første Poet læser

Til
Andreas Raadmand ved at modtage hans Filee.

Ha!
Guddommelige Finger
Du bortfileerer min Siæl,
Den trykker sig ud igiennem
Trængsel af indveltende Saligheder.
Ha!

Poeterne paa eengang

O! guddommeligt!

Første Poet. (til Julie)

Hvad synes den fremmede Frøken om mit Vers.

Julie

Guddommelige Pen
Du river Hierter hen,
Du dem kan smelte,
Som Butterdei dem ælte,

Og du som heldig førte den
Bliv min Velynder og min Ven.

Anden Poet

Ulyksalig plat, hvad synes de Herrer Colleger?

De øvrige

Plat, plat.

Første Poet

Jeg kan dog ikke nægte, at hun jo røber Genie, og det er meget af et Fruentimmer.

Anden Poet

(til sin Sidemand, sagte)

Han tager hendes Partie, fordi hun har roest hans Vers. (høit) Jeg veed snart ikke mine Herrer, om jeg tør forelæse dem en Gravskrift, som jeg har giort over salig Christian Generals.

Han bevægede en Finger
Og Damer zittrede
For deres Frihed
Han drog en Smil.
Og dræbte Hierter.
Her hviler han,
Og Millioner Piger græde,
For han kan ikke dræbe mere.

Det er sublimt, hvad synes de andre Herrer.

Alle

Sublimt.

Julie

Mine deilige Herrer! hvor vilde jeg agte mig lyksalig, om jeg kunde haabe at blive antaget som Medlem af et saa ypperligt Selskab.

Tredie Poet

Vores Titel er ellers De herlige Brødre.

Julie

Herlige Herrer! tør jeg anmode dem om Salighed i Selskab med deres Herligheder.

Anden Poet

Det er maaskee uhørt, at et Fruentimmer er kommet ind i vores Academie; de pleier ikke at have de behørigte Egenskaber dertil. Men Herrer Colleger! mig synes dog, vi kunde forelægge hende de anordnede Prøver.

Første Poet

Frøkenen behager da, at gjøre sit første Prøvestykke, det bestaaer i et Vers efter givne Riim; det er vanskeligt, og bør saa være. (han tager et Papiir op af en liden Kasse) De behager at læse Rimene.

Julie (læser.)

- Aanden
- Haanden
- Pen
- den
- Bryst
- Røst
- Mennesker
- er
- bær
- Arier

Anden Poet

Disse Riim maae de fylde inden tre Minuter, hvorpaa Verset skal blive bedømt.

(Julie skriver.)

Første Poet. (sagte)

Hun vil vist nok falde igiennem.

Anden Poet

Det skader os jo slet ikke og hende meget lidet; der kan ikke hendes hende værre, end at hun maae gaae tilbage igjen til sine Søstre og dyrke, hvad de kalde sund Sands, som Himlen i Naade bevare det herlige Broderskab fra.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.